

Wel gebeden, niet genezen

Tekst: Huib de Vries foto's Sjaak Verboom

Drie keer bezocht Nico Moret een gebedsgenezer. Opdat hij ziende mocht worden. Het wonder waarop hij hoopte bleef uit. Dat maakte de hervormde ouderling uit Strijen voorzichtiger. „Als je de gebedsgenezers moet geloven, is genezing de standaard. De werkelijkheid is omgekeerd.”

Nico Moret: „Ik weet dat God wonderen doet, maar zie tegelijk dat het heel incidenteel gebeurt”

Op de tast zet Nico Moret (53) zijn colaglas op tafel. Het licht in zijn ogen is uitgeblust door een aangeboren defect. „Ik ben geboren met twintig procent restvermogen: een zogenaamde kokervisie. Alleen dat wat zich recht voor me bevond, kon ik zien. Tussen mijn vijftiende en vijfendertigste jaar nam mijn gezichtsvermogen verder af, totdat ik helemaal niets meer zag.” Een jaar zat hij op de school voor slechtzienden in Rotterdam, toen verkaste hij noodgedwongen naar het internaat van blindeninstituut Bartimeüs in Zeist. „Daar behoorde ik tot de besten. In het land der blinden is eenoog koning. Bij Bartimeüs was dat heel letterlijk het geval.” Het maakte de overgang naar de burgermaatschappij des te groter. „Onder zienden was ik een van de allerslechtsten. Dat zet je wereld op z'n kop. Ik werd telefonist, hét blindenberoep in die tijd, op de suikerfabriek in Puttershoek. Na vijftien jaar ben ik door de introductie van computers voor blinden in de administratie en het beheer van software terechtgekomen. Inmiddels is de fabriek in Puttershoek gesloten en ben ik uitgeschakeld door rsi. Ik had een plekje op het hoofdkantoor van Suiker Unie in Dinteloord kunnen krijgen, maar de bedrijfsarts heeft me dat dringend ontraden. De klachten namen alleen maar toe. Ik zit nu volledig in de wao.”

Aanspraak

In zijn tienerjaren ontstond bij de inwoner van Strijen de overtuiging dat God machtig is om ook vandaag blindheid te genezen. „Ik ging serieus de Bijbel lezen en ontdekte wat God ons daarin te zeggen heeft. Hier in de Hoeksche Waard kwam ik in contact met Youth for Christ, via een koffiebar. In die tijd las ik het boekje 'De genezing van Betty Baxter'. Dat maakte heel veel indruk op me. Kort daarna kwam ze naar Nederland, met een Amerikaanse gebedsgenezer. Daar ben ik met een heel open 'mind' naartoe gegaan: Als

God in Zijn Woord genezing belooft, wil ik daar aanspraak op maken." Zijn moeder stond er positief tegenover. „Anderen in de familie wisten niet wat ze ervan moesten vinden, maar hebben het me niet ontraden. Onze toenmalige predikant, ds. H. Binnekamp, deed dat wel, op een fijnzinnige manier. Hij kon zich vinden in de traditionele opvatting dat genezingswonderen bij de ontstaansperiode van de kerk horen. En hij wilde me denk ik behoeden voor de pijn van de teleurstelling." De gedachte om de eigen predikant te vragen voor zijn genezing te bidden, kwam bij de visueel gehandicapte tiener niet eens op. „Zeker in die tijd was het onderwerp gebedsgenezing in de gevestigde kerken totaal niet aan de orde. Komt het dan via een ander kanaal naar je toe, dan reageer je daarop."

„De kerk laat een enorm wezenlijk thema liggen als ze niet spreekt over gebedsgenezing”

Manco

Vol verwachting toog hij met enkele vrienden naar de genezingsdienst, waar Betty Baxter haar verhaal nog een keer vertelde. „Die samenkomst heb ik als zeer indrukwekkend ervaren. Ik was jong, in het geloof nog onervaren en vervuld met de overtuiging dat er grote wonderen zouden gaan gebeuren. Als ik er nu op terugkijk, zeg ik nog steeds: Het was daar niet enkel een kwestie van opgepompte emoties. God was op een bijzondere wijze aanwezig. Dat maakt de klap des te groter als er bij jou persoonlijk niets gebeurt. Ik weet trouwens niet of dat bij anderen wel het geval was." Ontredderd keerde hij huiswaarts. Het publieke gebed, onder handoplegging, bleek vruchteloos. „Het is of de bodem dan onder je wegzakt. Ik had heel sterk het gevoel dat mijn geloof niet deugde. Dat is het manco van veel gebedsgenezers. Ze presenteren hun werk zo, dat mensen die niet genezen dat aan zichzelf hebben te wijten. God kan niet falen, dus het ligt aan jou. Bovendien was ik destijds behoorlijk labiel, door de overgang van de beschermde Bartimeüs-wereld naar een wereld die ik me nog eigen moest maken. Dat kostte me heel veel inspanning. De klap die daarbij kwam, door het uitblijven van genezing, heeft me intens beziggehouden."

Collecte

Enkele jaren later bezocht Moret opnieuw een genezingsdienst. In de tussenliggende periode had hij zich verdiept in genezing op het gebed. „Ik leefde nog steeds met de sterke wens om te mogen zien. Te meer omdat ik zou gaan trouwen. Uit dat wat ik in de Bijbel

las, kon ik niet opmaken dat God in deze tijd geen wonderen meer verricht." Een vriendin, verpleegkundige van professie, vergezelde hem. „Die dienst heb ik als veel negatiever ervaren dan de eerste. Alles wat God schenkt, biedt Hij ons aan om niet. Uit enkel genade. Die gebedsgenezer hield een emotionele toespraak met als kernboodschap: 'Hoe meer wij God willen geven, hoe meer God aan ons zal geven.' En dan ging het niet om het geven van je leven, maar van geld. Voordat het gebed om genezing begon, werd een collecte gehouden. Op dat moment had ik weg moeten gaan, maar je laat je weerhouden door je verlangen naar een wonder. In een lange sessie trokken alle mensen die voor genezing waren gekomen, langs de voorganger. Opvallend was dat alleen die mensen genezen werden verklaard bij wie dat niet ter plekke bewijsbaar was. Kankerpatiënten, mensen met inwendige vergroeiingen, een blinde baby... M'n vriendin heeft de stoute schoenen aangetrokken, is naar die baby gelopen en heeft een eenvoudig testje gedaan. Ze bewoog haar hand langs de ogen van dat kind. Het reageerde daar totaal niet op. Van het hele gebeuren hield ik een louter negatieve smaak over. Dusdanig dat ik heb gezegd: Dit niet meer totdat God mij er met m'n haren bij sleept."

Relevant

Acht jaar geleden kreeg zijn beste vriend kanker. „Met een grote groep zijn we voor hem en zijn gezin in gebed gegaan. Bij mij werd daardoor het punt van gebedsgenezing weer opengebroken. M'n vriend is overleden, maar ik heb nooit een zegenrijker ziekbed meegemaakt dan dat van hem. Hij zei tegen me: 'Nico, ik heb in mijn leven op God vertrouwd, zou ik Hem dan niet vertrouwen nu het einde er is?' Hij vond het goed dat we voor zijn genezing baden, maar zelf kon hij het niet. Wat God deed was goed." Het bericht dat gebedsgenezer Jan Zijlstra naar Oud-Beijerland kwam, bracht Moret twee jaar geleden tot het besluit opnieuw een genezingsbijeenkomst te bezoeken. „Daarin speelden een paar gebeurtenissen een belangrijke rol. In de eerste plaats een conferentie die ik had bijgewoond. Daar sprak Lean Payne, een oude Amerikaanse dame met een buitengewoon zegenrijke bediening, gericht op geestelijke en emotionele genezing. Een tweede stimulans om de stap te nemen, was een gesprek met onze toenmalige predikant J. Tadema. Inmiddels hadden we de genezing van Janneke Vlot mogen meebeleven. Ik vroeg Tadema waarom God zo incidenteel genezingswonderen geeft. Daarop antwoordde hij dat het koninkrijk van God in Jezus Christus op aarde is gekomen. Tegelijk is het er slechts gedeeltelijk. Het is er en het is er niet. Deze wereld rust nog onder de zonde en de gevolgen daarvan, tot aan de wederkomst. Op sommige momenten laat God zien hoe het eens zal zijn, door op een bijzondere manier Zijn almacht te tonen. Dat vond ik een heel bijbels en relevant antwoord."

Vragen

Met zijn nieuwverworven inzicht ging Moret, inmiddels ouderling in de hervormde gemeente van Strijen, naar Zijlstra. Zijn vrouw stond er neutraal tegenover. „Aan de ene kant was ze bang dat een teleurstelling me opnieuw een geestelijke duw zou geven. Aan de andere kant begreep ze dat ik het nog eens wilde beleven." Vergeleken met de tweede genezingsamenkomst die hij meemaakte, was de dienst van Zijlstra een verademing. „Hij predikte eerst Jezus Christus als de Verlosser van de zonde. De redding van de ziel is het belangrijkste. Vervolgens gaf hij een heldere uitleg over de genezingsbediening. Pas daarna begon hij met het gebed voor de zieken die daarom vroegen. Dat vond ik heel evenwichtig.

Het zwakke punt was opnieuw - dat vind je kennelijk bij al deze mensen - dat elke vorm van nazorg ontbrak voor hen die niet werden genezen. Zijlstra stelt absoluut niet dat het uitblijven van genezing aan jou ligt, maar tegelijk verkondigt hij de genezing zo prominent dat je wel met vragen blijft zitten als jouw kwaal blijft bestaan. Die vragen laat hij liggen. Dat vind ik een groot manco."

Genuanceerder

Binnen de kerkenraad bleef de gang van Moret naar Zijlstra onbesproken. „Ik heb het er wel met individuele ambtsbroeders over gehad. In die gesprekken ervoer ik zowel verlegenheid als begrip. Voor mensen die van jongs af met evangelische kringen in aanraking zijn geweest, is het niet vreemd. De mensen die alleen op het traditioneel kerkelijk erf hebben gelopen, weten niet goed wat ze ermee aan moeten." Door zijn eigen ervaringen ging de blinde inwoner van Strijen genuanceerder over genezing op het gebed denken. „Ik geloof nog steeds dat God die kan en wil geven. De voorbeelden daarvan zijn er ook vandaag. Ik kan bovendien niet geloven in een God die niet almachtig is. Hij is de Schepper van het heelal en het leven. Zou hij dan niet kunnen repareren wat daarin kapot is gegaan? Dat is voor mij nooit een punt van twijfel geweest. Iets anders is of Hij het ook in mijn leven wil doen. Die spontane, onbevangen verwachting is getemperd. Ik weet dat God wonderen verricht, maar zie tegelijk dat het heel incidenteel gebeurt. In tegenstelling tot wat gebedsgenezers roepen. Als je die moet geloven, is genezing de standaard. De werkelijkheid is omgekeerd."

Verwarring

Vast staat voor Moret dat het onderwerp in reformatorische kring meer aandacht zou moeten krijgen. „Mensen verlangen naar genezing, zowel lichamelijk als geestelijk. Ze lezen erover in de Bijbel, ze horen erover van mensen om hen heen. De scheiding tussen de reformatorische kerken en de evangelische beweging is heel dun geworden. Daar komt bij dat de medische wetenschap vandaag heel veel kan, maar ook heel veel nog niet. Mensen die uitgedokterd zijn, zoeken hun heil bij therapeuten waar je grote vraagtekens bij kunt plaatsen. Magnetiseurs, beoefenaars van reiki en andere figuren die vanuit een on-Bijbelse levensbeschouwing werken. De kerk laat een enorm wezenlijk thema liggen als ze niet spreekt over gebedsgenezing. Dat moet dan wel in z'n volle breedte gebeuren, met alle Bijbelse aspecten ervan. En in de juiste proporties. Genezing van het lichaam is belangrijk, daar leef je hier mee, maar geestelijke genezing gaat er ver bovenuit. Die heeft eeuwigheidswaarde." In zijn eigen ambtelijk werk is de hervormde ouderling voorzichtig in het naar voren brengen van gebedsgenezing. „Mijn wijk bestaat voornamelijk uit ouderen, die met dit soort dingen moeite hebben. Ik wil hen niet in verwarring brengen. Daarmee veroorzaak je alleen geestelijke schade, dat weet ik uit eigen ervaring."

